

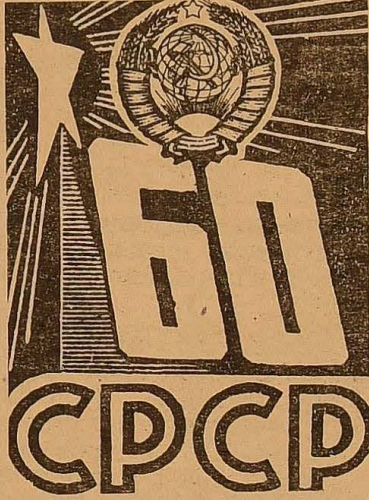

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 38 (1491). 10 ГРУДНЯ 1982 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

СЕРЕД ВУЗІВ МІСТА-ГЕРОЯ ОДЕСИ БІЙЦІ БУДЗАГОНІВ ОДУ ПОСІЛИ ДРУГЕ МІСЦЕ РАПОРТ

В третьому трудовому семестрі 1982 року взяло участь 897 студентів — бійців студентських загонів. В складі 30 загонів бійці університету працювали на важливих об'єктах другого року XI п'ятиріччя в Тюменській, Ворошиловградській, Калінінській, Кустанайській та Одеській областях, а також в місті-герої Одесі. Ділом відповідаючи на рішення XXVI з'їзду КПРС, XIX з'їзду ВЛКСМ, готуючись гідно зустріти 60-річчя утворення Союзу РСР, бійцями СВЗ ОДУ в 1982 році освоєно 2868, 1 тис. крб. капіталовкладень, в тому числі в будівництві — 2074,4 тис. крб., що на 834 тис. крб. більше минулого року.

За методом бригадного підряду трудилось три загони, внесено 8 раціоналізаторських пропозицій, економічний ефект від запровадження яких складає понад 2 тис. крб. Вступило до ладу 25 виробничих об'єктів, із них 13 — зі студентським Знаком якості. Не було жодного випадку порушення правил техніки безпеки.

Великий вклад внесений нами у вирішення Продовольчої програми. На виробництвах харчової та перероблюючої промисловості випущено продукції на 367,2 тис. крб., промислової продукції для сільського господарства — на 426,5 тис. крб. Зібрано і вкладено 126,2 т сіна, 56,5 т овочів і фруктів, 711 кг лікарських трав, оброблено сільськогосподарських пасовиськ та угідь 35 га. Безкоштовно відремонтовано 12 об'єктів тваринництва. При СВЗ «Атланти» юридичного факультету в літній період діяло підсобне господарство.

Високу політичну свідомість та активність проявили бійці в організації і проведенні громадсько-політичної діяльності, наданні внутрішньої допомоги сільському комсомолу в поліпшенні роботи. На високому рівні проведені дні ударної праці, в комсомольські фонди солідарності перераховано 16034 крб. Беручи участь у всесоюзній операції «Снайпер», відремонтовано 5 тирів ДТСААФ по місцю роботи. В ході операції «Дороги Батьківщини» приведено в порядок 36,9 км. доріг. Надана допомога 39 ветеранам партії, комсомолу, війни і праці, обновлено та реставровано 11 пам'ятників історії.

В ході участі в русі «Комсомол — сільській школі» загонами передано сільським школам, бібліотекам і клубам 1595 екземплярів книг, відремонтовано 12 шкіл, 3 клуби, 7 дитячих садків, побудовано чи приведено до ла-

ду 5 дитячих спортмайданчиків та містечок. На суспільно-політичні теми прочитано 576 лекцій, організовано 5 консультативних пунктів і проведено 7 вечорів профорієнтації, в яких взяло участь понад 400 осіб, організували 91 концерт і 80 різних спортивних змагань, надали допомогу місцевим правоохоронним органам у підтриманні громадського порядку на місцях дислокації, звершили 116 рейдів ДНД. В місяць дислокації СВЗ працювало 7 таборів-супутників, чи бюро добрих послуг, в яких відпочинуло понад 200 школярів. Зібрано 90,5 тонни металобрухту, 372 кг. макулатури.

Загонами проведені мітинги протесту проти загрози ядерної війни і солідарності з народами, які борються за свою національну незалежність.

Кожний другий загін одержав вдячного листа від приймаючої організації за високопродуктивну працю та активну громадську роботу.

Багатом з нас трудовий семестр, як указувалося на XIX з'їзді ВЛКСМ, допомагає пізнавати досвід колективної праці, закріпити на практиці одержані знання, загартувати волю і характер.

Трудові семестри — хороша школа патріотизму, інтернаціоналізму та громадянськості. В 1982 році в складі СВЗ ОДУ працювали також представники 18 націй і народностей нашої багатонаціональної країни, а також 22 іноземних студентів із 5 країн світу.

Захоплюючи успіхи трудового семестру-82 стали можливі завдяки всебічній підтримці і турботі з боку партійного комітету, партійних організацій факультетів, особистому прикладу комуністів, котрі брали участь в семестрі. 50 процентів командирів і комісарів являлись членами партії, 76 комуністів взяли участь в роботі загонів.

Трудовий семестр 1982 року ввійде яскравою сторінкою в літопис звершень славних справ студентських загонів університету. Ми, студенти університету, беручи участь в реалізації рішень партії, і надалі готові до виконання нових завдань Батьківщини.

Завіряємо ректорат, партійний комітет і комітет комсомолу, що відмінним навчанням, активною громадською роботою, науковим пошуком і високопродуктивною працею в 1983 році доб'ємося нових успіхів.

«КРУГЛИЙ СТІЛ»

Зустріч за «круглим столом» відбулась в п'ятому гуртожитку університету. Майбутні філологи і геологи, іноземні студенти, які навчаються в нашому вузі, зустрілись з керівниками університету, парткому, деканатів, громадських організацій.

Ректор університету професор В. В. Сердюк розповів присутнім про завдання, які стоять перед колективом ОДУ, в світлі рішень XXVI з'їзду КПРС та листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС. Студенти одержали вичерпні відповіді на питання, які їх цікавлять.

УНІКАЛЬНА ЗНАХІДКА

Учень середньої школи № 16 Костянтинівки Донецької області Саша Лукинов приніс у міський краєзнавчий музей унікальну знахідку. В книзі надходжень експонатів музею про цю «кістку» фавіви записали: «... обпалена (обвуглена), із сверлильним орнаментом та зі слідами обробки руками первісної людини».

Співробітники музею визначили, що цей уламок рога виконував роль... ударного ін-

струмента — «музичного» молотка.

В епоху неоліту — 8—10 тисяч років до нашої ери — роль барабана в ритуальних обрядах виконував череп мамонта. Статистика свідчить, що таких «інструментів» на території України знайдено дуже мало, а на Лівобережжі це поки що єдиний. Нині спеціалісти з'ясовують точний вік знахідки, місце, де її було знайдено.

А. ЄРМЕНКО.

ВСЕСОЮЗНА ОЛІМПІАДА

В ОДУ: ІІІ ТУР

В нашому університеті на базі хімічного факультету пройшов III тур Всесоюзної хімічної олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес», яка була присвячена 60-річчю утворення СРСР. В олімпіаді взяли участь переможці республіканських турів команди міста Москви, Ленінграда та братніх республік СРСР.

59 студентів з 20 університетів країни продемонстрували свої знання з хімії.

Для забезпечення керівництва та підготовки олімпіади наказом ректора ОДУ, голови оргкомітету професора В. В. Сердюка була створена робоча група, яку очолили проректор з наукової роботи, заступник голови Всесоюзного оргкомітету про-

фесор І. П. Зелінський та завідувача кафедрою аналітичної хімії доцент Н. Л. Оленович.

Під час виконання учасниками олімпіади конкурсних завдань вони були забезпечені необхідною довідковою літературою, обладнанням та іншим.

Лауреатом III Всесоюзної олімпіади став студент V курсу Московського університету Д. Малахов.

Друге місце посіли В. Попов (МДУ), К. Єрмаков (МДУ), Г. Пшеничний (Вілюрський університет), Р. Плайпа (Вільнюський університет).

На третьому місці: А. Вердерников (Казанський університет), І. Дубей (Київський університет), І. Васкін (МДУ), В. Іванов (ЛДУ).

Крім того, журі відзначило праці деяких студентів.

Учасники олімпіади здійснили екскурсію по історико-революційних місцях нашого міста, побували у катакомбах с. Нерубайського, а також у фізико-хімічному інституті Академії наук СРСР, де перед учасниками олімпіади виступив директор інституту академік АН УРСР лауреат Державної премії СРСР професор О. В. Богатський.

ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК

Ленінський залік — це дієвий засіб підвищення соціально-активної позиції радянських студентів. Перший етап ленінського заліку проходив з грудня 1981 року по листопад 1982 року і був присвячений XIX з'їзду ВЛКСМ і 60-річчю утворення СРСР. На II курсі фізичного факультету за звітний період було проведено комсомольські збори з порядком денним:

1. Участь комсомольців курсу в ленінському заліку «Рішення XXVI з'їзду КПРС — в життя!».
2. Затвердження особистих комплексних планів «Вчимося комунізму — будемо комуністами».

На комсомольських зборах в академічних групах курсу були обрані атестаційні комісії для проведення цілеспрямованої індивідуальної роботи з членами ВЛКСМ. Особливо хочеться відзначити

роботу атестаційних комісій III і IV груп (голова — Тетяна Маякова, комсорг — Марина Радченко). Добре підготувались до ленінського заліку такі комсомольці, як: Г. Шебіс, І. Гусева, Т. Маякова, М. Радченко, Т. Корольова, В. Грибов та інші. Але деякі студенти не серйозно віднеслись до цієї справи. Це А. Михов, Т. Семенюк, Т. Бондар, Т. Золотарьова, А. Юзвенко.

Атестаційними комісіями було вказано на недоліки в роботі студентів по виконанню їх комплексних планів.

Рубежем у виконанні особистих комплексних планів стала атестація з громадсько-політичної практики.

А. ПОДОЛЯК,
комсорг II курсу
фізичного факультету,
голова атестаційної
комісії.

ПО МІСЦЯХ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ І БОЙОВОЇ СЛАВИ

Студенти ОДУ беруть активну участь у Всесоюзному поході по місцях революційної і бойової слави радянського народу. В честь дня народження Ленінського комсомолу студенти історики II курсу здійснили надзвичайно цікавий перехід по маршруту: Алея Слави — Меморіальний комплекс 411-ої берегової батареї. Він був організований сумісно з історико-революційним клубом «Іскра» при кафедрі історії КПРС та кафедрою фізичного факультету.

Перед початком переходу своїми спогадами поділився з нами ветеран війни, капітан II рангу, начальник штабу походу Жовтневого району Я. Л. Корнілов. Він розповів про свою службу в роки війни на підводному човні, комісаром якого був, про участь у військових діях на суші, про звільнення Києва, про бої на Дуклінському перевалі в Чехосло-

ващині. А також про те, як створювалась в Одесі Алея Слави. Яків Лазарович на прощання побажав нам бути гідними пам'яті своїх батьків, щоб майбутнє країни завжди було в надійних руках.

Після цікавої бесіди історики поклали квіти до пам'ятника Невідомому матросу. І звідси почався наш перехід по морському узбережжю. Очолював його викладач кафедри історії КПРС С. Д. Кучеренко.

На 411 батареї, де завершався перехід, студенти з великим інтересом познайомились з її експонатами, прослухали бесіду про оборону Одеси, відвідали музей, розташований на території комплексу. Перехід назавжди залишиться в нашій пам'яті.

І. СТЕГІЧ,
Ю. ЧЕРНЕНКО,
члени історико-революційного клубу
«Іскра».

ЄДНІСТЬ УЧБОВОГО І ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Якість підготовки спеціаліста визначається, з одного боку, змістом лекцій, лабораторних і семінарських робіт, інтенсивністю самостійної роботи студентів в позаурочний час, з іншого — це виховання майбутнього спеціаліста, озброєння його вмінням здійснювати науково-технічний прогрес, передбачити перспективи розвитку в майбутньому тій галузі, в якій він буде працювати, виховувати волю до праці і проявляти стремління віддавати всі знання і сили соціалістичному суспільству.

Ми розуміємо, що, не дивлячись на головну роль суспільних наук у формуванні ідейно-загартованих спеціалістів, всі інші науки, в тому числі і хімічні, які викладаються на нашій кафедрі на досить високому науковому рівні, повинні відігравати велику роль в комуністичному вихованні майбутнього спеціаліста.

Пристаючи до виконання завдань учбових і виховних, як єдиного процесу, колектив кафедри особливо увагу приділяє системності як в плануванні та проведенні заходів, так і в контролі за їх виконанням. Велику допомогу в цьому питанні надають партбюро хімічного факультету (заступник секретаря з ідеологічної роботи тов. А. В. Чайковський), зокрема, в розробці спеціальних планів-звітів кураторів, в яких планується робота кураторів з одночасною звітністю про виконану за місяць роботу. Це дає можливість проводити щомісячний контроль їхньої роботи, оперативно визначати передовиків, пропагувати їх досвід, надавати допомогу відстаючим з боку партторгів і партбюро. Партгрупа кафедр

ри розробила «Пам'ятку куратору».

Важливе місце в навчанні кураторів займає відвідування семінарів, що проводяться парткомом університету, і нарад — партбюро факультету. В організаційному плані у кураторів кафедри неорганічної хімії є два документи: щоденник куратора і план-звіт.

В роботі зі студентами використовуються традиційні форми роботи і одночасно йде активний пошук нових. В основу всієї роботи покладено «Комплексний план комуністичного виховання студентів ОДУ», розроблений і затверджений парткомом університету.

Велика увага приділяється якості підготовки і проведення політінформації, єдиного політдня, залучення студентів до читання лекцій, до громадських заходів, на кафедрі, на факультеті, в університеті, відвідування музеїв, театрів, місць бойової і трудової слави міста-героя Одеси.

Цікавою, на наш погляд, формою являється залучення студентів до роботи кафедрального клубу. Тематика засідань клубу, як правило, розробляється партгрупою кафедри разом з профгрупою і комсомольським бюро курсу. Наприклад, тематика засідань кафедрального клубу в 1981—1982 учбовому році була такою: «Посвячення першокурсників в студенти», «Посвячення студентів IV курсу в студенти-неорганіки», «Зустріч з випускниками минулих літ», «Зустріч з ветеранами війни і праці, заслуженими вчителями, вченими, передовиками виробництва».

При роботі з студентами I курсу особлива увага приділяється створенню студентського колективу в групі,

швидкій адаптації, вивченню особистості кожного студента, тобто індивідуальній роботі з студентами. На кураторських годинах обговорюється питання моральних проблем, проводиться розбір книг, кінофільмів, що являється надзвичайно ефективним засобом ідейно-політичного і морального виховання студентів групи.

На допомогу студентам I курсу для самовиховання видані «Методичні поради першокурсникам хімічного факультету ОДУ».

На старших курсах — четвертому і п'ятому — суттєве значення в справі виховання, крім названих форм, має також залучення студентів до виконання господарської та господарської тематик, публікація сумісних праць. Така форма роботи дозволяє краще формувати особистість майбутнього спеціаліста.

На кафедрі неорганічної хімії вагомих вклад в справу ідейно-виховної роботи зі студентами вносять партгрупа кафедри В. А. Карпінчик, старший куратор І. І. Сейфулліна, куратори Т. Ф. Гудимович, Р. І. Макордей, В. І. Нікітін, М. Т. Пресняк.

В цій статті ми змогли лише зачепити окремі аспекти єдності учбової і виховної роботи, здійснюваної на кафедрі неорганічної хімії, які повинні служити не тільки збільшенню теоретичного багажу студентів, а і формуванню марксистсько-ленінського світогляду і здібності кожного студента до вдосконалення методів роботи, і становлення як особистості майбутнього спеціаліста.

А. ПРИСЯЖНИК,
доцент, зав. кафедрою
неорганічної хімії.

ЯК СПРАВИ ТВОЄЇ ГРУПИ?

Готуємось до сесії

Про нашу групу №9 II курсу механіко-математичного факультету коротко можна сказати так: це велика група активістів — і групи і цілого курсу. Назвемо найкращих з них: Н. Гавришева — староста нашої групи, С. Шинкарук — політсектор, Г. Блейхман — академсектор, О. Заласна — профорг, О. Танасевич — культсектор, Г. Кисла — сектор військово-патріотичного виховання, І. Герасимова — комсорг курсу і т. д. У кожного багато справ. Комсомольська та громадська робота в розпалі. Може, саме тому не завжди маємо можливість дотримуватись в своєму житті певної творчої

рівноваги. Так, добре поставлена громадська робота, зате гірше з навчанням: в групі 27 студентів, а з них лише 17 отримує стипендію.

Останнім часом активісти все більше звертають увагу і на успіхи в навчанні. Сильним студентам доручається контролювати підготовку до сесії тих, хто відстає. Але цього, очевидно, теж замало, бажано брати до уваги і інші дівіші форми взаємодопомоги. Скажімо: активніше повинен працювати слабкий студент в гуртку з того предмету, з якого відстає. Бо хіба можна бути хорошим вчителем і, наприклад, поганим математиком? Або навпаки? Ніяка ЕОМ не замінить вашої творчої напо-

легливості і цілеустремлення, вашої людської особистості, вашої подвижницької праці, в якій розумом управляє душа, людяність, бажання всебічно розуміти своїх вихованців, їх характери, пристрасті, переконання. Адже і доброї поради, важливого слова, що відгукнулось би в справах і вчинках самих учнів, не замінить ніяка найскладніша обчислювальна машина.

Нещодавно група склала Ленінський залік. Але «відмінно» заслужила тільки одна Іра Герасименко. І це в групі, де стільки гарних, ділових, здібних юнаків та дівчат! Чому?.. Адже ж незабаром сесія.

Т. ГЕРЦ,
студентка IX групи,
II курсу мехмату,
комсорг групи.

Незабаром зимова сесія. Але вже сьогодні читальні зали переповнені студентами, які готуються до екзаменів.
На знімку: в каталожному залі наукової бібліотеки.

ЗВІТИ І ВИБОРИ В КОМСОМОЛІ. ПІДСУМКИ

У вересні—листопаді 1982 року в комсомольських організаціях університету пройшли звіти і вибори. Такі звіти і вибори, їх підсумки стали новим проявом вірності радянського студентства ідеям партії і радянського народу, стремління відмінним навчанням, активною громадсько-політичною діяльністю, науковим пошуком та ударною працею зробити свій внесок у здійснення історичних рішень XXVI з'їзду КПРС і XIX з'їзду ВЛКСМ, величній Продовольчої програми.

Звітно-виборні комсомольські збори пройшли в 356 первинних організаціях вузу, в тому числі в 265 комсомольських групах, 9 факультетських, 60 курсових і 22 організаціях співробітників. В ході зборів в склад виборних комсомольських органів було обрано 1533 осіб, — активістів комсомолу, які на ділі довели, що мають моральне право вести за собою колективи, знають і люблять роботу, вміють згуртувати людей на виконання поставлених завдань, готових до будь-яких труднощів і випробувань. Серед них: комсоргани груп: Л. Ковбасюк (хімфак, V курс), Ю. Гжибовецька (філфак V курсу); комсоргани курсів: В. Товбійчук (юрфак, II курс), В. Дизанова (істфак, IV курс), Н. Бодянюк (геофак, II курс), Л. Скороход (РГФ, III курс); секретарі комсомольських організацій: В. П'ятов (мехмат), С. Литвинов (юрфак), Л. Горохова (хімфак), Г. Глущенко (геофак), В. Солодова (кафедра ХМЗНС), С. Жабокрицька (наукова бібліотека) та багато інших, чий організаторський талант і здібності, безкорисливість і самовідданість, вірність комсомольському обов'язку заслужили авторитет і повагу в університеті. Серед членів бюро організацій і наші молоді комуністи. 108 молодим комуністам надана висока честь бути наставниками комсомольців, вони складають партійне ядро в комсомолі. Із них 45 очолюють комсомольські організації: А. Пердерій (V курс, біофак), В. Ліщук (фізфак), А. Петрик (істфак II курс), В. Петько (VI курс, юрфак).

В ході звітів і виборів змінилось 144 секретаря організацій, тобто третина всього складу. Це говорить про те, що комсомольським бюро первинних організацій вдалося в основному зберегти спадковість в роботі, залучити резерв комсомольського активу до активної роботи.

В складі КСМ бюро організації 1219 дівчат. В комсомольській організації АГЧ в склад бюро обрано 2 робітників. Дані факти підтверджують в цілому хорошу підготовчу роботу комсомольських бюро первинних організацій, чому передувала велика роз'яснювальна та агітаційно-пропагандистська діяльність комітету ЛКСМУ ОДУ. Було проведено ряд інструктажів з активом щодо підготовки організації, проведення звітів і виборів, видано ряд методичних рекомендацій, на факультетах випущені стенди, котрі розповідають про хід

звітно-виборної кампанії.

На високому організаційному і ідейно-політичному рівні пройшли звітно-виборні комсомольські збори в комсомольських організаціях курсів і груп історичного, механіко-математичного, хімічного, юридичного, біологічного факультетів. На механіко-математичному факультеті йшла ділова розмова про посилення діяльності академічних груп і підвищення успішності комсомольського активу, на юридичному — про шляхи вдосконалення правової роботи і трудового виховання студентів. Питанням покращення індивідуальної роботи бюро КСМ з членами ВЛКСМ, підвищення персональної відповідальності кожного за доручену справу, ролі комсомольської організації в посиленні лекторської діяльності з пропаганди рішень партійних з'їздів, XIX з'їзду ВЛКСМ і XXIV з'їзду комсомолу республіки були присвячені промови студентів на комсомольських зборах історичного факультету. Цікаву проблему підняли в своїх доповідях комсомольці біологічного факультету: про роль добровільної дружини факультету в охороні навколишнього середовища.

На всіх факультетах піднімались питання марксистсько-ленінської освіти, участі членів ВЛКСМ в Ленінському заліку «Рішення XXVI з'їзду КПРС — в життя!», про участь комсомольських організацій в спорті і підвищенні масовості фізичної культури серед студентства, зверталась увага на подальший розвиток критики і самокритики, запальнішої діяльності постів і штабів «Комсомольського прожектора».

Комсомольцями були висловлені і критичні зауваження, реалізація яких допоможе виборним органам покращити свою діяльність.

Звітно-виборна кампанія викрила недоліки в роботі окремих комсомольських бюро. Слабо пройшли збори на фізичному, філологічному і факультеті РГФ. На фізичному факультеті був відсутній начальник штабу «КП» А. Осипчик. Звіт штабу «КП» так і не відбувся.

За звітний період комсомольська організація університету зросла кількісно і організаційно, зміцнів її авторитет серед вузівських комсомольських організацій міста і області.

Бойовий комсомол Одеського державного університету при підтримці і керівництві партійної організації сповнений творчих сил, ентузіазму, бажання використати всі резерви свого трудового життя і виконати поставлені перед ним величкі історичні завдання.

Г. АНТИПЕНКО,
заст. секретаря
комітету комсомолу ОДУ.

Я КОСЬ УВЕЧЕРІ зайшов я в корпус гуманітарних факультетів. У вестибюлі зупинився вражений і прислухався. Ні, не причулося мені — звідкись долинала пісня. Чудова, задушевна українська народна пісня, яку не раз чув кожен із нас ще з дитинства. Співав хор. Але звідки? І я пішов на ту пісню, яка повернула мене у далеке минуле. Пригадалося босоне дитинство, далеке поліське село, де пройшли дитячі роки. Пригадалася мати, вічно заклопотана у роботі. Але щоб не робила, вона ніколи не розлучалася з піснею. Скільки я переслухав їх за своє дитинство! І про нерозділене кохання, і про важку втрату коханого, і про зрадливу подругу, і про гірку долю бідного козаченка...

І ось стою і дивлюся на двері, слухаю сумно, протяжну пісню, котру незабаром змінило інша — весела, жартівлива, бадьориста. А потім звучить сучасна — про наше радісне життя, про те, що тільки праця і славі діла звеличують людину. За дверима проходить репетиція. Мені дуже заохотилося побільше дізнатись про цей колектив, про його творчі діяння, про плани на майбутнє. І тому неодмінно вирішив познайомитися з ним.

Репетицію закінчено. Мені представили керівника хору народної пісні Богдану Іванівну Симович, між нами відбулася приємна розмова.

— Наш колектив, — говорить Богдана Іванівна, — порівняно ще зовсім молодий, заснований в 1977 році, налічує 65 учасників. Це студенти філологічного, механіко-математичного, історичного, геолого-географічного та фізичного факультетів університету. Але нехай про самих себе розкажуть учасники хору.

До нас підходять Андрій Герасимов, Надія Чорновалок, Сергій Щоголев та Володимир Лебедев.

— Я навчаюсь на V курсі філфаку. В хорі співаю з I курсу, — розповідає Надія Чорновалок.

— А я в цьому році вже закінчив рідний мехмат, працюю, але з хором, як бачите, розлучатись не збираюся, — продовжує розмову Андрій Герасимов.

Сергій Щоголев, теж випускник мехмату, аспірант, співає в хорі з дня його закінчення.

— Я в хорі — нова люди-

ПОДРУЖИЛИСЯ

3

ПІСНЕЮ

на, — сказав Володимир Лебедев, — навчаюсь на I курсі геофаку, мені дуже подобається цей веселий і дружний колектив. Стільки в ньому талантів, який творчий розмах! Не буду розлучатися з ним до кінця свого навчання.

— А що вас привело до хору народної пісні? І чи не шкодять постійні репетиції вашому навчанню? — звертаюся я до Надії.

— Ні, що ви, навпаки! Нам «пісня» допомагає жити і жити допомагає. Українських народних пісень наслухалася ще з дитинства, їх часто співали мама і бабуся, і я співаю десь з п'яти років, теж багато знаю пісень, люблю їх, вивчаю історію їх походження: де знайдені, хто записав, а то і який кобзар їх виконував... Коли після школи поступила до університету і дізналася, що тут існує хор народної пісні (до речі, єдиний серед хорів вузів міста), відразу ж прийшла до нього з величезним запалом. Стільки поїздок з піснями вже пережила з ним! Бо ми побували з творчим звітом і в Ульяновському педагогічному інституті, і в Краснодарському, Кабардино-Балкарському, Вільнюському та Тбіліському державних університетах, де нас надзвичайно тепло зустрічали, де яскраво звучали

наші голоси, українська пісня, завдяки якій ми скрізь залишили багато щирих друзів і шанувальників її.

Дізнавшись, що Андрій і Сергій одесити, причому росіяни за національністю, — цікавивсь, що їх привело до хору. І от що вони мені відповіли: —

— Українські народні пісні, їх краса, мелодійність, глибока ліричність викликають так багато щирих емоцій, так благотворно впливають на душевний настрій, підвищують працездатність, дарують натхнення. Прекрасне завжди було, є, і навіки залишиться в людських серцях. Ці пісні — перлина таланту українського народу, його гордість, ними милується весь світ. Не залишилися байдужим до них і ми. У хорі співають і українці, і білоруси, і росіяни, і болгар.

— А що хорошого приніс вам цей рік?

— В цьому році, — весело посміхається Надія, — ми посіли перше місце на республіканському конкурс-огляді колективів художньої самодіяльності телетурніру «Сонячні кларнети». А нещодавно взяли участь у концерті «Свято «Серпа і Молота», готуємо також програму для концерту, присвяченого 60-річчю утворення СРСР, в який вкладаємо всі свої сили, таланти, ентузіазм, піднесення, наполегливість... Чимало концертів даємо також і для одеських глядачів, виступаючи то на сцені Українського театру ім. Жовтневої революції, театру музичної комедії, палацу самодіяльного мистецтва ім. Лесі Українки, на заводах, в районах Одещини. І, треба відзначити, що все найкраще, що має колектив на сьогодні, було досягнуто завдяки невтомній самовідданій праці нашого прекрасного керівника Б. І. Симович.

На прощання я побажав і Богдані Іванівні, і всьому чудовому колективу нових творчих успіхів і довгих-довгих років пісенної творчості.

В. БАБЕНКО

СПОРТИВНІ ВІСТІ

В ОРБІТІ МАСОВИХ ЗМАГАНЬ

Стартувала спартакіада, присвячена 60-річчю утворення СРСР, і продовжуються змагання першої спартакіади перших курсів. Вони проводяться спортивним клубом ОДУ. В орбіту масових змагань залучено багатотисячний загін юнаків і дівчат всіх факультетів університе-

ту, в програму спартакіади включені 19 видів спорту. В одному із них — футболі вже визначились чемпіони. Найбільш спортивною і технічною виявилася команда юридичного факультету. Вона визначила своїх основних конкурентів — футболістів геофаку і мехмату, які

ввійшли, відповідно, в призору трійку. А в грудні юнаки і дівчата поміряються силами в змаганнях з шахів, зимового багатоборства, ГПО, кулевої стрільби, баскетболу, спортивного орієнтування.

І. КАПУСТІН,
співробітник стадіону ОДУ.

Фейлетон

ДОХАЗЯЙНУВАЛИСЯ!..

Очевидно, багато хто знає, що справи на нашій університетській автобазі довгий час не ладилась. І ось восени 1981 року до керівництва цією автобазою приступив Яків Григорович Шевченко.

Всі надзвичайно зраділи, адже пішов слух, що Яків Григорович енергійний, ініціативний, оперативний і принциповий.

— Нарешті на нашій автобазі буде порядок! — говорили люди.

Та, на жаль, вони глибоко помилялись...

«Енергійність» Я. Г. Шевченка проявилась в тому, що він бігав, кричав, метушився, дорікав, пускав, отже, «пил в очі».

Для «оперативного» рішення справ він закріпив за собою легковий автомобіль.

За його «ініціативою» по-

мінялись кадри на автобазі і далеко не в кращий бік — за принципом приятелювання.

А «принциповість» заключалась в тому, що ніяк не хотів Яків Григорович поліпшувати справи, давати їм належний лад, кріпити дисципліну на транспорті.

Тому збільшились претензії і скарги з боку замовників, про що говорять т. старший прораб Лісовецький, начальник відділу постачання Золочевський, головний механік Воронков, зав. кафедрою фізгеографії професор Швєбс.

Половина автомашин як стояли, так і стоять на «припоні». Перевірка показала, що в гаражі не створені елементарні умови зберігання технічного обладнання і ремонту автомашин.

Директор автобазі Я. Г. Шевченко та старший інже-

нер Л. Н. Мельникова зовсім не займалися розвитком технічної бази, та вони і не здатні були цим займатися, не маючи ні технічної підготовки, ні досвіду роботи в автосподарстві. Адже директор за освітою юрист, а Л. Н. Мельникова — технолог по переробці зерна. Так що сіли вони не свої сани.

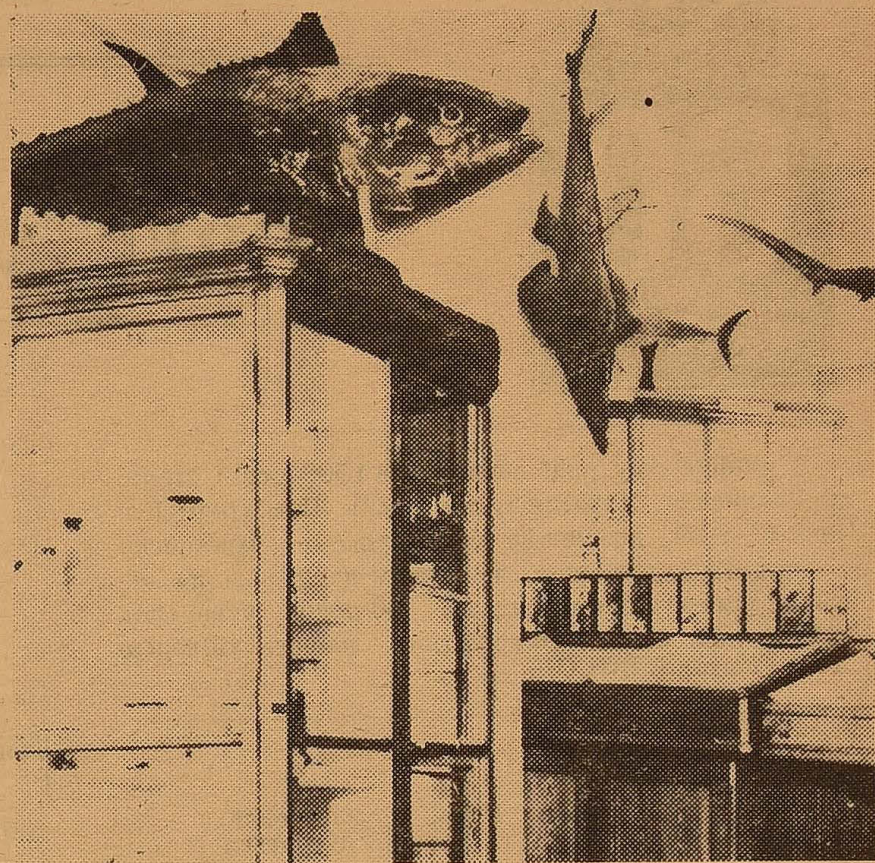
Хотілось би нагадати про ректору Г. І. Рутівському, а також А. В. Нечаєву, що підбір кадрів повинен здійснюватися за діловим принципом.

В. ЛИСЕНКО,
заступник проректора по НДР.

М. СОКОЛОВ,
старший інженер відділу ОДУ.

Від редакції: в той час, коли цей номер «ЗНК» готувався до друку, прийшло повідомлення про те, що Я. Г. Шевченко від роботи звільнений. Партбюро АГЧ готує до розгляду питання про автобазу.

ДИВОВИЖНИЙ СВІТ ТВАРИН

ПЕРЕСТУПИВШИ поріг зоологічного музею, потрапляєш до дивовижного світу тварин. Ось розпавилася свої крила лелека, завмер на стовбурі беркут, величаво виступає павлін, зібрався на полювання вовки... Здається ще мить і вони зрушать з місця і все оживе, заспіває голосами рідкісних птахів, закружлять дивовижними жуками, барвистими метеликами, які світаються, мов північне сяйво.

І стає трохи сумно, що це лише експонати, які так майстерно зроблені руками людини. Але в той же час хочеться їм висловити велику подяку, що надали можливість познайомитись з тваринним світом нашої планети.

Історія виникнення музею почалась з природознавчого кабінету Рішельєвського ліцею в 1865 році — з перетворення ліцею в Новоросійський університет.

Одним з перших організаторів зоологічного музею був професор зоології університету І. А. Маркузен. Він придбав цінні колекції екзотичних птахів і риб.

Надзвичайно багато зробив для розвитку музею В. В. Заленський. Під його керівництвом зоологічний музей перетворився на один з кращих в світі університетських музеїв.

У 1939—1940 році науковим директором музею був видатний зоолог, знавець фауни краю професор О. О. Браунер. Ним було створено в музеї великий відділ ссавців.

Після Великої Вітчизняної війни в музеї проводилась велика робота по впорядкуванню пошкоджених колекцій, поповнюється експозиція птахів, комах та інших груп тварин видами місцевої фауни.

Велику допомогу в поповненні експозиції надавала Антарктична китобійна флотилія «Слава», а пізніше і «Радянська Україна». Вони подарували музею скелет величезного кита (27 мет-

рів), багато антарктичних птахів, риб.

Сьогодні музей розміщений в 3-х просторах залах площею більш як 1000 квадратних метрів. Музей нараховує близько 20000 експонатів, із них 7.000 знаходяться в експозиції. Очолує музей кандидат біологічних наук Лапков Володимир Олександрович.

Експозиція музею представляє всі визначні систематичні групи світової фауни. Добре представлені риби (тигрова акула, морський диявол, осетр російський); птахи (степовий орел, чайка, чорний гриф, журавель, беркут...); та інші групи тварин (тигр, білий ведмідь, леопард, олень, зубробізон...).

У музеї багато унікальних експонатів: найбільший в СРСР скелет жирафа, багата колекція тропічних метеликів.

Це — учбова і наукова база університету. Тут читаються лекції, проводяться практичні заняття, студенти виконують дипломні та курсові роботи. Музей — колективний член товариства «Знання». Основний напрям науково-дослідницької роботи — вивчення місцевої фауни і шляхів раціонального використання природних ресурсів північно-західного Причорномор'я.

Співробітники музею беруть активну участь у з'їздах, конгресах, конференціях зоологів, ведуть велику науково-дослідну та культурно-освітню роботу.

Щорічно музей відвідують понад 10.000 екскурсантів. Серед них жителі міста, області, учні, студенти вузів, а також численні гості із різних кінців нашої країни, із-за кордону.

На кінець хочеться додати адресу музею: м. Одеса, Шампанський провулок, біологічний факультет.

Т. ПОДМАЗКО,
співробітник багатотисячної газети «За наукові кадри».

ОГОЛОШЕННЯ

ДИСКУСІЙНИЙ КЛУБ «ЕКОНОМІСТ» ЗАПРОШУЄ

14 грудня 1982 року о 15.00 в кабінеті політекономії ОДУ відбудеться чергове засідання клубу.

На порядку денному: 1. Дискусійні проблеми господарського обліку. 2. Ділові ігри... Ваші враження?

Бажаючим взяти участь в дискусії пропонується поду-

мати над такими питаннями: а) Господарчий чи комерційний розрахунок?

б) Ваші аргументи на користь господарчого розрахунку як економічної категорії.

в) Чи можна трактувати господарчий розрахунок як поєднання форми і змісту?

Якщо у Вас є свої думки з розглянутих проблем, то запрошуємо до нас на засідання.

60

Літературна сторінка

На конкурс

СВІТ МИСТЕЦТВА. КИЇВСЬКА РУСЬ

В нинішньому році сповнилося 1500 років столиці Радянської України місту Києву. Пам'яткам Київської Русі, древньому самобутньому мистецтву зодчих та художників, майстрам декоративних виробів присвячує напередодні 60-річчя утворення СРСР нові сонети співробітник нашого університету Анатолій БОСОВ.

Вона в роботі, древня Русь, держава молода.
Лунають дзвони... Ідуть човни... Куряться ген
дороги...
Встають над Києвом новим собори і чертоги —
І «Римом» стольний нарекли: антична краса

По краю бурно розлилась і підняла міста.
Мандрують гості серед них — все подив
і тривога.
Ще вчора жеврів люд, а в час підйому золотого
Таку поезію явив високого труда!..

Як люблять край і труд майстри — Олекси,
Милонегі!
Рокочуть струни їм хвалу на пагорку Олега
Та все відлунюють в тобі, чарують вічно слух,

Вивчай же епос і Краси, збережений судьбою:
І храм у камені, і зруб з ажурною різьбою,
Рельєф, і фреску, й камінець, що знали серця
рух!

СКУЛЬПТУРА

Невже лиш ідоли сумні — перуни та буй-тури,
Мов заготовки дикуна, являли цвіт її?
Мовчать кургани і степи, і ріки і гаї —
Ніде нічого... А була ж і на Русі скульптура!

Не може бути, щоб народ, плекаючи культуру —
Міста і храми, й письмена, не відав про свої
Пориви юні, волю, мир, щоб, сонячні краї
В билинах славлячи, не дбав про музику
фігури!..

Хіба не буйствували тут осика, ясен, дуб?
Хіба не зводила рука висотний пишний зруб,
Де так фантазія щемить, де для очей —
привілля?

Душі ж, що рветься до висот, чаклує без кінця,
По силі й образ дорогий — героя і співця,
Бо там, над нею, мріє шлях і Греції й
Трипілля!..

ІЛАРІОН ПЕРЕД СОФІЄЮ КИЇВСЬКОЮ

(Звертаючись до пам'яті князя
Володимира).

Страхни свій, княже, сон і подивись на град,
Що квітне в золоті, в красі, звеличений
для блага
Русі єдиної, на ці собору глави-стяги,
Далеко видні у світах... Яка будівля—сад

Очам являється палким в буянні анфілад,
Стовпів, проходів, галерей, де одінова
брага

Узори й образи снує, де вічна рівновага
Таємних тіней унизу і сйива банних шат!..

Пройди по килиму підлог, оглянь перегорожу
З чарівним різьбленням, палац — на дивну
казку схожий,
Гробниці, башти, вівтарі, — зречеш: «Не обійму

Окрас та простору і форм всю велич досконалу!»
Та мудрий син відкриє, що майстри її сказали,
Створивши град, «велик зело», і красний дар
йому...

МОЗАЇКИ СОБОРУ

На стінах тут немає ілюзій і примар.
Є золото і зелень, є синє, біле й чорне,
Тривожне і спокійне, урочисте й мінорне,
То ніжний плин, то вибух, не стіни, а — муар!

Вібрує кожний кубик, випіває свій жар
Про осені і весни, про сйиво неозорне,
Про сполохи органі, про космос рукотворний
Та зорі—вертогради, якими снів маляр!..

Що відаєш про нього? Чи так душа буяла,
Коли його кровинки рубінами ставали,
Коли в нетлінній волі палив-палив себе?!

Минуть князі і війни, все чорне і тривожне,
Бо є могучі тони, їх пісня переможна:
Оранжеве... Зелене... Сріблясте... Голубе!

ОРАНТА

І стіни і стовпи співають древні канти.
На кожну цяточку тут вічність пролилась.
А там — хорал небес! Не дихати б на час —
Щоб весь душі вогонь віддати їй: Оранта!..

Невже лиш камінці, не зорі-діаманти?
Невже лиш марево із переливних мас,
Щоб так віки горить і чарувати нас,
Як мрія золота — чи не із міфів анта?

Хай світлий образ твій ладнався під канон,
Поезію віків не взяти у полон!..
О, як вдихнув її цей заданий малюнок
З умовним строем форм і грою звучних плям!
Чи не вклонявся митець ще еллінським богам?
Чи не ловив весни навколишньої туюнок?

АННА. ЗОЛОТІ ВОРОТА

Ще рань... Вона іде востаннє до воріт.
Софію обійшла, а тут би вік стояла.
Дай волю — і в Париж їх з гордістю б забрала,
Бо що печатка-герби! Що той, незнаний, світ!

Вона лишає Русь, її трепетний схід,
Де зоряним дощем богиня привітала.
І плінфа, мов лазур, електром засіяла,
І дзвони угорі віщують їй похід.

Могутня брама-храм суперника Царграда
Красою строгою притягує, мов лада.
Любитимеш її довіку — як ніхто,
Приносьячи у снах до неї квіт рожевий!..
А з гридниць пливе мелодія Одо,
І кличе довгий шлях князівну-королеву!..

ЕМАЛЬ

Його не вабить самоцвіт, його п'янить емаль —
В її бравурних кольорах веселка та ж буяє:
Пройде княгиня через торг — і кращої немає
Ніде, можливо, на землі. І сил своїх не жаль!

Чи в перстні тому не сапфір виблискує, мов
даль;

На гривні цій не ізумруд галявою зринає;
На колті, може, не опал купавою палає;
На діадемі не цвіте веснівка-пастораль?!
Творець могутньої доби, нові, найвищі проби
Для світлих крил її шука, чаклуючи в істобі,
Де на металах з-під вогню, в сліпучім сйіві скла,
Співає сирич, плаче дів, дримає берегиня
У прязі ліній, листя, трав. А небо синє-синє!
І він, замріяний поет, відчув порив орла!..

ЮВЕЛІРНЕ РЕМЕСЛО

«Черніння... Золото... О барма! О браслет!..
Німіє наш язик, а в серці пал шалений:
Та звідки в цих людей дух світла дерзновенний!
Ми стали на шляху — вони ж ідуть вперед!» —

Так славив не один на Заході поет
Русина-чаклуна, чий геній безіменний
Живився подвигом і сьвом камені,
Для рідної землі в труді пізнавши злет.

Тепер він сяє нам — і що віки ці плінні:
На скані чарівній, на сонячній перлині,
Що рівна вічності, не буде влади їм!

Хто ж магії краси посміє не скоритись?!
Все, гідне подиву, примушує спинитись,
А що дивує світ, — завмерти перед ним!..

НОВГОРОД, СОФІЙСЬКИЙ СОБОР, XI ст.

І при князях, вождів крутих, тут вольниця буяла.
Громила шведа, німчуру, обходила Урал.
Усобним полчищем неслась, несамовитий шал,
На міст Великий. І жила, трудилась, вічувала.

В її ж стихії вогневій, що подвигами града,
Піднявся невиданий собор — «туземний» ідеал
Свободи, простору, життя, кріпущий волот-вал
Держави-міста, гордість, честь, духовних сил
начало!..

Яка струнка фасадів гладь, врочиста форма
стіл!
Стрімка мелодія кривих на арках, закомарах
Немов злітає і пливе на куполах, у хмарах!..

Ще мить — і храму силует, з уступчастих колін,
В зажурі, в думі потайній, романський дух,
фортеця,
Могутнім вольницьким крилом у небо враз
рвонеться!..

РУСЬ (XII—XIII СТОРІЧЧЯ).

Її хитають вороги і бурі протирич.
Важкі дороги перейти судилось їй віками.
Повіє ж миром хоч на мить — і світлими
трусами
Голубить землю дорогу, що жде духовних стріч.
І там і тут майстерний люд, її зачувши клич,
З руїн відроджує міста любовними руками.
На буйних схилах і лугах встають билини-храми.
О, як палає краєвид від цих рожевих свіч!

О Русь, о музо чарівна з душею Левітана!
То не перелісок і храм — стремління безустанне
Вернути велич і весну натруженій землі.
Щоб гордий русич спалахнув, коли здала

помітить —
Немов з блакиті наплива і в синіх водах світить
Зорею, казкою, життям споруда на Нерлі!..

АНАТОЛІЙ БОСОВ.

ДО 260-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ.

СКОВОРОДА

Умів Грицько Сковорода
Серед дощу у дощ сховатись,
До грому лагідно озватись
І так гадати: не біда,
Що грім сердитий, дощ великий,
Під каменем не зможуть лика,
Ну, а що тіло — не біда.
І вже йому той дощ як брат,
Вже грім — щасливий співрозмовник,
Струмок — ріка, листочок — човник,

Галузка — ключ од райських врат.
Хоч, певне, рай ключа не варт.
В лісах його вітало птаство,
Сухий, сухенький, не митарства —
Він мудрість ніс до білих хат.
Умів... Учив... А тут хоч плач —
Не перейняв я того вміння.
Дощить. Гроза. Пласке каміння.
На плечах перемоклий плач.

Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ.

Оголошення

10 грудня о 16.00 при редакції газети «За наукові кадри» відбудеться заняття «Школи молодого журналіста».
Наша адреса: вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри». ЗАХОДЬТЕ: Одеса, вул. Радянської Армії, 24. ДЗВОНІТЬ: внутрішній 841 (з міста телефони: міський 23-84-13, 206-841).